

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Біологічні основи селекції за комплексом ознак

Вивчення дисципліни сприятиме формуванню у аспірантів уміння обґрунтованого вирішення проблем галузі тваринництва, використовуючи сучасні методологічні підходи до комплексного оцінювання тварин за використання інтегральних індексів, застосування досягнень популяційної генетики для удосконалення порід, шляхом найкращої реалізації генетичного потенціалу племінних тварин.

Мета навчальної дисципліни - підготовка доктора філософії, здатного забезпечити науково-дослідницький та професійний підхід до вирішення проблем ведення галузі тваринництва на сучасному рівні, до виведення нових та удосконалення існуючих порід, а також до розробки нових і гармонізації існуючих методів розведення й селекції тварин.

Завданням навчальної дисципліни є надання здобувачам вищої освіти знань щодо сучасних підходів вирішення фундаментальних і прикладних проблем галузі тваринництва; математичного моделювання результатів великомасштабної селекції з урахуванням достовірної оцінки племінної цінності; застосування сучасних генетичних підходів для оцінювання племінної цінності за комплексом ознак

Сформовані компетентності:

- Здатність розв'язувати комплексні проблеми з питань розведення, селекції сільськогосподарських тварин та технології виробництва і переробки продукції тваринництва, проводити наукові дослідження з прогресивними, інноваційними та удосконаленими методичними підходами, які мають теоретичну цінність і практичне спрямування та передбачають глибоке переосмислення наявних й створення нових цілісних знань для здійснення інновацій у виробничій діяльності.
- Здатність обґрунтовувати методології й системи створення нових та удосконалення існуючих порід, типів, ліній, родин і кросів біологічних об'єктів тваринництва, проводити їх оцінювання за комплексом ознак.
- Здатність використовувати в селекційній роботі із сільськогосподарськими тваринами генетичні методи, які дають змогу визначати генетичні особливості тварин, мінливість та успадковуваність ознак їх продуктивності, здійснювати добір особин з бажаними селекційними ознаками, контролювати генетичну ситуацію в стадах і породах, виявляти носіїв небажаних генів.
- Здатність до підприємництва та впровадження у виробництво науково-обґрунтованих результатів наукових досліджень, використовувати професійні знання й уміння в галузі біології та тваринництва

Програмні результати навчання

- Здійснювати організацію племінної справи у тваринництві, розробляти теоретичні та концептуальні основи племінного відбору і підбору сільськогосподарських тварин, методи їх оцінювання, селекційні програми роботи з породами та впроваджувати їх у виробництво для підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин.
- Володіти теоретичними та практичними підходами до комплексного оцінювання племінних тварин за використання підходів великомасштабної селекції та великих масивів первинних зоотехнічних даних
- Демонструвати знання та глибоке розуміння принципів інтегральної оцінки племінних тварин за комплексом ознак та вміти використовувати їх у власних дослідженнях у сфері селекції сільськогосподарських тварин

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття про селекційні ознаки у сільськогосподарських тварин.

Успадкування кількісних ознак

Тема 2. Функціональні та якісні ознаки. Роль у селекції

Тема 3. Концепція бажаного типу у тваринництві

Тема 4 . Оцінка тварин за комплексом ознак у скотарстві

Тема 5. Оцінка тварин за комплексом ознак у свинарстві

Тема 6. Оцінка тварин за комплексом ознак у птахівництві

Тема 7. Оцінка тварин за комплексом ознак у конярстві

Трудовість

Загальна кількість годин – 90

Кількість кредитів – 3

Форма семестрового контролю – залік

4. Основні джерела для вивчення дисципліни:

Основні джерела для вивчення дисципліни:

1. Селекційні, генетичні та біотехнологічні методи удосконалення і збереження генофонду порід сільськогосподарських тварин [Текст] / М. В. Гладій, М. І. Бащенко, Ю. П. Полупан [та ін.] ; за ред.: М. В. Гладія і Ю. П. Полупана; Інститут розведення і генетики тварин ім. М.В.Зубця НААН. – Полтава, ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2017. – 793 с.

- 2.Рубан С. Ю., В. О. Даншин, Т. В. Литвиненко, О. О. Борщ, І. Д. Мітіогло, Т. В. Якубець, М. А. Матвеев. Сучасні методи селекції у тваринництві (навчальний посібник з методів аналізу даних). Національний університет біоресурсів і природокористування України. Київ, 2020, 211с.
- 3.Крамаренко О.С., Луговий С.І., Крамаренко С.С. Сучасні генетико-селекційні методи аналізу відтворювальних якостей свиней та овець : монографія. Миколаїв: МНАУ, 2022. 150с.
4. Розведення сільськогосподарських тварин / М. З. Басовський, В. П. Буркат, Д. Т. Вінничук, В. П. Коваленко, М. С. Ківа, Ю. Д. Рубан, І. А. Рудик, Й. З. Сірацький. – Біла Церква, 2001. – 400 с.
- 5.Ніколайчук В.І., Надь Б.Б. Генетика з основами селекції. Ужгород, 2003. 196 с.
- 6.Хмельничий Л.М., Супрун І.О., Салогуб А.М. Основи генетики тварин з біометрією/ Л. М. Хмельничий, І.О. Салогуб. Суми: Видавництво ПП Вінниченко М.Д., ФОП Дьоменко В.В., 2011. 344с.
7. Мельник Ю.Ф., Коваленко В.П. і др. Селекція сільськогосподарських тварин. Київ-2008. 445 с.
8. Коваленко В.П., Болелая С.Ю. Рекомендации по использованию моделей основных селекционируемых признаков сельскохозяйственных животных и птицы. Херсон, 1997. 40 с.
- 9.Рубан С. Ю., В. О. Даншин. Сучасні методи селекції у тваринництві. Національний університет біоресурсів і природокористування України. Київ, 2019, 436с.

Система оцінювання знань:

Поточний контроль – оцінювання активності на лекційних заняттях, виконання завдань на практичних заняттях, виконання самостійної роботи та тестових завдань.

Підсумковий контроль – залік у другому семестрі.